

VAKEs lägesbild hösten 2024

Nationalspråksnämndens möte 4.9.2024

Timo Aronkytö, välfärdsområdesdirektör

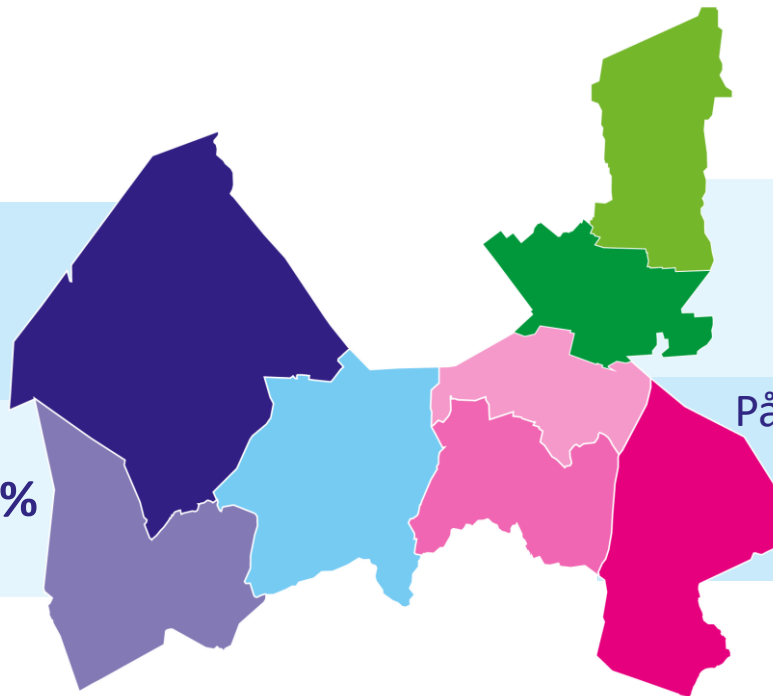

Vanda och Kervo välfärdsområdes (VAKE) andra verksamhetsår

BDG 2024 utgifter
1,3 miljarder

Egna 36 %, köp 35 %, HUS 29 %

Välfärdsområdet har
281 000
invånare

På Mellersta Nylands räddningsverks
område **484 000**
invånare

4 910
årsverk

54,5
nya vakanser

350
yrkesbenämningar

400
verksamhetsställen

Verksamheten styrs av
VFO-strategin
2023-2025

Ett tvåspråkigt
välfärdsområde

Invånardelaktighet
genom områdesval och
delaktighetsverksamhet

Den separata lösningen för
Nyland förutsätter
omfattande samarbete i
Nyland

Områdets särdrag och centrala utmaningar

SÄRDRAG

Befolkningmängden förutspås öka med i medeltal 3 270 personer/år
Antalet över 75-åringar ökar med 36 % fram till år 2030 (+7 600)

Metropolområdets särdrag blir uppenbara:
- höga boendekostnader, sociala problem, bostadslöshet, alkohol- och drogproblem

Fler än en av fyra barnfamiljer är familjer med en ensamstående förälder
Servicebehoven för barn, unga och familjer blir uppenbara

Personer som talar ett främmande språk utgör över 23 %, ökar med ca. 1 %/år

CENTRALA UTMANINGAR

Tillgång till och
tillräcklighet av
personal

Ökat servicebehov
(åldrande befolkning
och befolkningstillväxt)

Problem bland barn,
unga och familjer

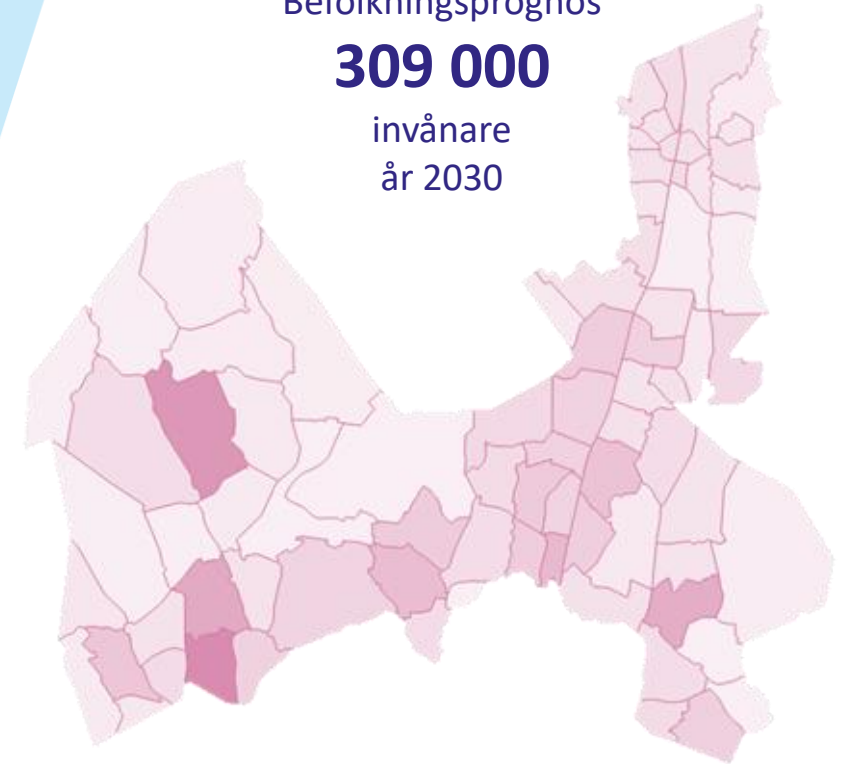

Finansieringsmodellen
beaktar inte områdets
behov av socialservice

Befolkningsprognos

309 000

invånare
år 2030

Reformprogrammet

förbättrar produktiviteten med 2 %
och har utarbetats för att trygga
servicen

VAKEs delårsöversikt 2/2024

Reformen och förbättring av verksamhetsförutsättningarna

- **VAKE har etablerat sig som en pålitlig serviceorganisatör och -producent för social-, hälsovårds- och räddningstjänster bland områdets invånare**
 - kundernas upplevelse av tjänsters tillgänglighet och kvalitet har stadigt förbättrats: 2,8/delårsövers. 1 2023 -> 3,7/delårsövers. 2 2024 (skala 1-5).
- **Ett underskott på 100 miljoner euro godkändes i budgeten för år 2024, på så sätt kan invånarnas lagstadgade tjänster tryggas**
- **I april 2024 godkände områdesfullmäktige reformprogrammet Hyvasta parempi som pågår till år 2030**
 - I reformprogrammet ingår ett årligt produktivetsmål (2 %) i förhållande till servicebehovets tillväxt och produktivetsåtgärder på cirka 300 miljoner euro fram till år 2030.
 - Produktivetsåtgärderna har börjat verkställas inom sektorerna och rapporter om dem presenteras åt områdesfullmäktige i september.
- **Områdesstyrelsen beslutade på sitt möte i maj 2024 att inleda förhandlingar med staten om tilläggsfinansiering enligt finansieringslagen (2021/617, § 11).** VAKE ansöker om 74 miljoner euro i tilläggsfinansiering för år 2024 och 74 miljoner euro för år 2025.
 - Orsaken är statens otillräckliga kalkylmässiga finansiering för genomförande av uppgifter som ingår i organiseringsansvaret. Tillhandahållandet av lagstadgade tjänster för invånarna gjorde att VAKE år 2023 visade ett underskott på över 100 milj. euro, som ingår i 2024 års budget.
 - > Underskotten härrör sej från de underskott som överfördes från städernas finansiering samt brister i finansieringens beräkningsprinciper, särskilt gällande behovet av socialtjänster.
- **Personalyrningen har minskat enligt planerna** (särskilt inom äldreomsorg och hälsovårdsläkare), men **inhyrd personal har använts mer än planerat** (12,1 milj. euro 1-6/2024). Utgifterna har minskat jämfört med i fjol, men det behövs ännu många åtgärder för att målet ska nås
- **I delårsöversikten 2/2024 förutses ytterligare underskott på nästan 13,4 milj. euro** (inkomsterna underskrids med 7,1 milj. euro, utgifterna överskrids med 6,3 milj. euro)
- **Ett sparprogram på 13,4 milj. euro behövs snabbt före slutet av året** för att hålla budgeten -> sektorerna förbereder för tillfället åtgärder
- **Det är avgörande att budgeten för år 2024 håller så att nästa års ekonomi och verksamhet ska lyckas.**

Några exempel på situationen inom sektorerna

Hälsovårdstjänster

- Inom hälsostationstjänsterna förbättrades tillgången till icke brådskande vård (T3-tiden) jämfört med i fjol och var i medeltal 45 dygn (65 dygn år 2023). Vid icke brådskande ärenden fick 81 % av patienterna vård endera vid första kontakten eller inom tidsfristen.
- Egenteam-verksamhetsmodellen togs i bruk vid alla hälsostationer i maj 2024.
- Patienter fick tid till mentalvårdstjänsterna snabbare än förr. I januari-juni 2024 fick 76 % av patienterna icke brådskande vård inom 14 dygn (42 % år 2023).
- Antalet personer som väntade på tid till munhälsovården varierade mellan 4 och 80 under tiden 1-6/2024.
- *Personalen får stöd för att utveckla sin servicekompetens bland annat genom att deltagande i en svenskspråkig konversationskurs möjliggörs och genom översättning av yrkesterminologi som stöd för arbetet.*

Äldreservice

- Antalet personer som köar till långvarigt serviceboende dygnet runt har minskat betydligt. I kön fanns i slutet av juni 48 personer (166 år 2023). Förbättringen av serviceförmågan beror bland annat på utvecklingen av bedömnings- och rehabiliteringsverksamheten samt ökningen av antalet klientplatser.
- Av de invånare som är över 75 år bodde 93,7 % hemma (mål 93,4 %). Antalet regelbundna klienter inom hemvården var i slutet av juni sammanlagt 1 669 (302 köptjänstkunder). Antalet köptjänstkunder har minskats genom att effektivera den egna verksamheten.
- Kund- och besöksantalen inom hemvården på distans har effektiviserats genom att informera om tjänsten (besöksantal sammanlagt 21 248 st under 1-6/2024).
- *Konkurrensutsättning av serviceboende dygnet runt (lång- och kortvarigt) som svenskspråkig service pågår.*

Tjänster för barn, unga och familjer

- Rådgivningstjänsternas serviceförmåga är på en bra nivå. Det finns ingen kö till hälsovårdarna, besöken sker i tid efter behov och alla återuppringningar sköts under samma dag.
- Tillgången till familjerådgivningen har varit god under början av året. Väntetiden till uppfostrings- och familjerådgivningen var i medeltal 18 dygn och till ungas psykosociala stöd 13 dygn.
- Under januari-juni mottogs 8 563 barnskyddsanmälningar. Anmälningarnas antal växte med 4 % jämfört med året innan. I huvudsak kunde anmälningarna behandlas inom den lagstadgade tidsfristen på 7 dygn.
- Antalet klienter inom barnskyddets öppenvård (1 235) har minskat med 11 % och inom vården av barn utom hemmet har antalet (767) ökat med 6 % i jämförelse med juni i fjol. Under början av året gjordes 168 brådskande placeringar och 49 omhändertaganden.
- *Videomaterial riktat till invånarna har gjorts, tillgängligt även på svenska.*

Vuxensocialarbete och funktionshinderservice

- Serviceområdet för funktionshinderservice hade 3 269 klienter i juni. Antalet är 2,9 % högre än i juni 2023.
- Ansökningarna om förebyggande och kompletterande utkomststöd har kunnat behandlas inom tidsfristen. I januari-juni behandlades 98,96 % av ansökningarna inom 7 vardagar.
- Antalet ansökningar om förebyggande och kompletterande utkomststöd har minskat med 25 % jämfört med motsvarande tidsperiod i fjol (13 404 ansökningar under 1-6/2024). Det minskade antalet ansökningar beror bland annat på klargörande av processen.
- *Anvisningar samt material som stöder klienters självbestämmanderätt och förutsättningar för att klara sig på egen hand har översatts som stöd åt personal och klienter.*

Räddningsverksamhet och akutvård (Mellersta Nylands räddningsverk)

- För att svara på regionala utmaningar som räddningsverksamheten och akutvården möter grundas bland annat fyra nya beredskapsstationer.
- Räddningsväsendet och akutvården har haft aningen färre uppdrag jämfört med samma tidsperiod i fjol (1-6/2024) och enheternas belastningsgrad har minskat jämfört med i fjol.
- *Webbsidorna har förnyats och de svenskspråkiga sidorna uppdateras i takt med att uppdateringarna slutförs.*

Tack!

